

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [de](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzii v súčasnosti pracujeme.

nemčina

Swipe to change

Vnútroštátne všeobecné súdy

Rakúsko

V tejto časti nájdete informácie o všeobecných súdoch rozhodujúcich v občianskych a trestných veciach v Rakúsku.

Všeobecné súdy – úvod

Všeobecné súdy sú organizované na 4 úrovniach. V súčasnosti (november 2014) sú za rozhodovanie v **právných veciach** zodpovedné tieto súdy:

116 okresných súdov (*Bezirksgerichte*),

20 krajských súdov (*Landesgerichte*),

4 vyššie krajské súdy (*Oberlandesgerichte*) a

Najvyšší súd (*Oberster Gerichtshof*).

Od začiatku roka 2013 sa počet okresných súdov postupne znižoval zlučovaním okresných súdov v Hornom Rakúsku, Dolnom Rakúsku a Štajersku a od 1. júla 2014 je ich 116. Bolo rozhodnuté už aj o ďalšom znížení od 1. júla 2016, keď zostane iba 115 okresných súdov.

Prokuratúry zabezpečujú ochranu verejného záujmu v trestných veciach. Ide o:

16 verejných prokuratúr (*Staatsanwaltschaften*),

Ústrednú prokuratúru (*Zentrale Staatsanwaltschaft*) pre stíhanie hospodárskej trestnej činnosti a korupcii,

4 vyššie prokuratúry (*Oberstaatsanwaltschaften*) a

Generálna prokuratúra (*Generalprokuratur*).

Existuje 27 väznic na výkon **trestov odňatia slobody**.

A. Organizácia súdnictva: civilné a trestné súdy

Spory sa na prvom stupni pridelujú buď okresným, alebo krajským súdom. V občianskoprávných veciach sa príslušný súd určuje predovšetkým na základe povahy sporu (*Eigenzuständigkeit*); vo všetkých ostatných záležitostiach sa určuje podľa hodnoty nároku v spore (*Wertzuständigkeit*). Povaha sporu je vždy nadradená kritériu hodnoty.

V trestných veciach sa určenie súdnej príslušnosti riadi podľa výšky trestu, ktorý hrozí za predmetný trestný čin.

Okresné súdy (prvá organizačná úroveň)

Okresné súdy sú súdmi prvého stupňa pre:

rozhodovanie v občianskoprávných **sporoch do 15 000 EUR** (*Wertzuständigkeit*),

rozhodovanie v určitých druhoch sporov bez ohľadu na hodnotu sporu (*Eigenzuständigkeit*), najmä v **rodinných a majetkoprávných veciach a pri výkone rozhodnutí**,

rozhodovanie v niektorých trestnoprávných veciach v prípade prečinov, za ktoré sa udeľuje iba pokuta alebo pokuta a trest odňatia slobody najviac na jeden rok, alebo trest odňatia slobody najviac na jeden rok (napr. ublíženie na zdraví z nedbalosti, krádež).

Krajské súdy (druhá organizačná úroveň)

Krajské súdy, **známe v občianskoprávných veciach aj ako „súdne dvory prvého stupňa“** (*Gerichtshöfe erster Instanz*) sú príslušné:

ako súdy **prvého stupňa** na rozhodovanie vo všetkých právnych veciach, ktoré nie sú vyhradené okresným súdom; pre spory podľa zákona o zodpovednosti za atómovú energiu, zákona o úradnom ručení, zákona o ochrane osobných údajov a pre spory týkajúce sa hospodárskej súťaže alebo práv duševného vlastníctva;

na rozhodovanie **o odvolaniach** proti rozhodnutiam okresných súdov.

Vyššie krajské súdy (tretí stupeň)

Vyššie krajské súdy, známe tiež ako „súdne dvory druhého stupňa“ (*Gerichtshöfe zweiter Instanz*), boli zriadené na tretej organizačnej úrovni. Majú sídla vo Viedni (pre Viedeň, Dolné Rakúsko a Burgenland), v Grazi (pre Štajersko a Korutánsko), Linzi (pre Horné Rakúsko a Salzburg) a Innsbrucku (pre Tirolsko a Vorarlbersko).

Tieto súdy rozhodujú v **občianskoprávných a trestnoprávných veciach len ako odvolacie súdy** (t. j. na druhom stupni).

Okrem toho zohrávajú osobitnú úlohu v **správe justičného systému**. Predseda vyššieho krajského súdu je súčasne poverený vedením správy všetkých súdov nachádzajúcich sa v oblasti pôsobnosti jeho súdu. Pri výkone tejto funkcie bezprostredne podlieha len spolkovému ministrovi spravodlivosti.

Najvyšší súd (štvrtá organizačná úroveň)

Najvyšší súd vo Viedni je **odvolacím súdom najvyššieho stupňa v občianskoprávných a trestnoprávných veciach**. Popri Ústavnom súde (*Verfassungsgericht*) a Správnom súde (*Verwaltungsgerichtshof*) je jedným z „najvyšších súdov“ v krajine (*Höchstgerichte*). To znamená, že proti jeho rozhodnutiam už neexistujú žiadne ďalšie (vnútroštátne) opravné prostriedky.

Judikatúra Najvyššieho súdu prispieva podstatnou mierou k zachovaniu **jednotného uplatňovania práva** v celej krajine.

Hoci nižšie súdy nie sú podľa zákona viazané jeho rozhodnutiami, spravidla sa riadia judikatúrou najvyšších súdov.

B. Občianske súdnictvo

Občianske súdnictvo sa člení na všeobecné občianske konanie, pracovnoprávne konanie, obchodné veci a nesporné konanie (*Außerstreitverfahren*).

V občianskoprávných veciach sa rozhoduje v rámci riadneho občianskeho súdneho konania, ak dané veci nepatria pod právomoc obchodných alebo pracovných súdov a nemajú sa riešiť v nesporných konaniach.

C. Úradný postup

C.1. Úradný postup v občianskoprávných veciach

V **riadnom občianskoprávnom konaní** existujú v zásade dva odlišné úradné postupy, ktoré môžu byť zakaždým trojstupňové. Spory sa na prvom stupni pridelujú buď okresným, alebo krajským súdom.

Ak je na prvom stupni príslušný okresný súd, odvolanie sa podáva na súdnom dvore prvého stupňa, kde o ňom rozhoduje odvolací senát (*Berufungssenat*).

Ak na prvom stupni rozhoduje súdny dvor prvého stupňa, odvolanie sa podáva na súdnom dvore druhého stupňa, kde rozhodne odvolací senát na druhom stupni.

Súdy druhého stupňa sú povolané len na preskúmanie rozhodnutia prvostupňového súdu. Rozhodujú preto vo veci zásadne len na základe vecných návrhov predložených v závere ústneho konania prvého stupňa a predmetného skutkového stavu k tomuto okamihu. Súdy druhého stupňa môžu vo veci rozhodnúť samostatne, a to potvrdiť alebo zmeniť rozsudok. S cieľom tak urobiť – v medziach určených podnetmi a podaniami na súd nižšieho stupňa – môžu súdy druhého stupňa úplne alebo čiastočne zopakovať alebo doplniť konanie, alebo môže zrušiť rozhodnutie súdu prvého stupňa a nariadiť nové pojednávanie vo veci, alebo môže odvolanie zamietnuť.

Vo veciach, ktoré si vyžadujú rozhodnutie o právnych otázkach zásadného významu, je možné aj ďalšie odvolanie na Najvyšší súd.

Najvyšší súd už rozhoduje len o právnych otázkach, preto je pri svojom rozhodovaní viazaný predchádzajúcimi zistenými skutočnosťami. Posudzuje preto už len správnosť rozhodnutia, ktoré bolo urobené na tomto základe, alebo zohľadní neplatnosť a v obmedzenom rozsahu aj procesné chyby predchádzajúceho konania. Najvyšší súd nepôsobí len kasačne; môže vo veci rozhodnúť aj samostatne, a to potvrdiť alebo zmeniť rozsudok, alebo môže zrušiť rozhodnutie súdu prvého stupňa a nariadiť nové pojednávanie vo veci, alebo môže odvolanie zamietnuť.

Na prvom stupni v prevažnej väčšine prípadov rozhoduje samosudca (alebo senát troch sudcov, ale iba pri sporoch nad 100 000 EUR a na návrh jednej zo strán). Na druhom stupni rozhoduje senát zložený z troch, na Najvyššom súde z piatich sudcov. Ak ide o právnu otázku zásadného významu (napríklad o zmenu ustálenej judikatúry), zasadá na Najvyššom súde takzvaný posilnený senát, zložený z jedenástich sudcov.

C.2. Odvolanie v trestnoprávných veciach

V trestnoprávnom konaní sa možno odvolať iba raz.

Ak vo veci rozhoduje na prvom stupni okresný súd, odvolanie možno podať:

o zrušenie rozsudku alebo

proti rozsahu uznannej viny a uloženého trestu.

Nadradený krajský súd rozhoduje o tom prostredníctvom senátu v zložení troch sudcov.

Ak vo veci rozhoduje na prvom stupni samosudca krajského súdu (vo všetkých trestných činoch a prečinoch s hrozbou trestu odňatia slobody maximálne na päť rokov, napríklad pri podaní falošného svedectva na súde), odvolanie možno podať:

o zrušenie rozsudku alebo

proti rozsahu uznannej viny a uloženého trestu.

Nadradený najvyšší krajský súd o tom rozhoduje prostredníctvom senátu v zložení troch sudcov.

Ak na krajskom súde rozhoduje vo veci senát zložený z laických sudcov (*Schöffengericht*) alebo laickej poroty (*Geschworenengericht*) ako súd prvého stupňa, odvolanie o zrušenie rozhodnutia sa podáva na Najvyšší súd. Ak sa však odvolanie týka len rozsahu uloženého trestu, podáva sa na vyšší krajský súd.

D. Prostriedky nápravy

V rámci **riadneho občianskeho konania** možno rozsudky prvého stupňa napadnúť odvolaním (*Berufung*). Odvolanie možno podať vo všetkých prípadoch z dôvodu neplatnosti alebo nesprávneho právneho posúdenia; takéto odvolanie možno podať aj v niektorých osobitných veciach a v každom prípade pri peňažnej hodnote sporu od 2 700 EUR, a to aj z dôvodu procesných chýb alebo nesprávneho zistenia skutočností.

Rozsudky druhého stupňa možno napadnúť návrhom na revíziu podaným na Najvyšší súd, avšak iba v právnej otázke (*Revision*). Táto forma odvolania však podlieha rôznym obmedzeniam v závislosti od vecnej podstaty. V zásade rozhoduje Najvyšší súd už len o právnych otázkach značného významu; existencia takejto otázky je preto predpokladom na to, aby Najvyšší súd prijal odvolanie v právnej otázke. V každom prípade sú však v určitých veciach odvolania proti rozsudkom druhého stupňa s peňažnou hodnotou sporu nižšou ako 5 000 EUR neprípustné, zatiaľ čo v prípade, že hodnota sporu nepresahuje 30 000 EUR, návrh na revíziu podaný na Najvyšší súd môže podliehať aj potvrdeniu súdu na druhom stupni (priamo alebo prostredníctvom nového návrhu).

E. Právne databázy

Všeobecné informácie o justičnom systéme v Rakúsku sú uvedené na webovom sídle rakúskej justície (<http://www.justiz.gv.at/>).

Je prístup do databázy bezplatný?

Áno, prístup na webové sídlo rakúskej justície je bezplatný.

Súvisiace odkazy

Právomoc súdov – Rakúsko

Posledná aktualizácia: 18/12/2015

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.